

Twoje prawa jako pracownika zatrudnionego na wyspie Jersey

Jersey to wspaniałe
miejsce do pracy, w którym
szanuje się Twoje zdrowie,
bezpieczeństwo i prawa.

Niniejsza ulotka zawiera
informacje na temat pomocy
i porady w przypadku
wątpliwości.

Jeśli uważasz, że jesteś traktowany(-a)
źle, przeprowadź nieformalną rozmowę z
pracodawcą, aby powiedzieć mu, co jest nie
tak i jak według Ciebie można to poprawić.

Jeśli sytuacja nie ulegnie poprawie, możesz
złożyć formalną skargę.

Niniejsza ulotka zawiera dane organizacji, które
udzielą Ci darmowej pomocy bez informowania
Twojego pracodawcy.

Twoje prawa

Zgodnie z prawem Twój pracodawca musi zapewnić Ci:

- pisemną umowę w ciągu 28 dni od podjęcia pracy: niezależnie od rodzaju umowy o pracę, musisz otrzymać zestawienie wstępnych warunków zatrudnienia;
- co najmniej 10,50 GBP za godzinę pracy
- (stawka „minimalnego wynagrodzenia” na rok 2023);
- odcinki wypłaty (kartki wskazujące zarobki oraz wszelkie potrącenia dokonane przez Twojego pracodawcę, w tym powody ich dokonania);
- codzienną przerwę trwającą nieprzerwanie;
- 20 minut w przypadku pracy danego dnia przez ponad 6 godzin;
- 24 godziny odpoczynku od pracy w każdym 7-dniowym okresie pracy;
- 3 tygodnie płatnego urlopu w pełnym roku (wymiar urlopu jest mniejszy, jeśli pracujesz krócej niż rok)
- możliwość zmiany warunków zatrudnienia w razie takiej potrzeby.

Jeśli otrzymujesz minimalne wynagrodzenie na poziomie 10,50 GBP za godzinę (stawka na rok 2023) oraz w ramach umowy o pracę przysługuje Ci zakwaterowanie lub wyżywienie, Twój pracodawca może pobierać od Ciebie maksymalnie:

- 115,00 GBP tygodniowo (wyłącznie za zakwaterowanie);
- 153,28 GBP tygodniowo (za wyżywienie + zakwaterowanie).

Masz prawo do ochrony przed niesprawiedliwym zwolnieniem z pracy.

Jeśli przepracowałeś(-aś) u pracodawcy ponad 52 tygodnie, pracodawca musi podać uzasadnienie zwolnienia. Jeśli pracujesz krócej, możesz dochodzić swoich praw z tytułu nieuzasadnionego zwolnienia w pewnych okolicznościach, na przykład:

- Jeśli skarżysz się, że Twój pracodawca nie przedstawił pisemnej umowy i zwolnił Cię w wyniku złożenia tej skargi

- Jeśli przystąpisz do związku zawodowego, a Twój pracodawca zwolnił Cię z tego powodu lub za udział w działalności związku zawodowego.

Masz prawo do tego, by nie być traktowanym(-ą) inaczej w pracy ze względu na następujące chronione cechy:

- rasa (Twoja narodowość, kolor skóry lub przynależność etniczna);
- wiek;
- płeć (mężczyzna, kobieta itd.);
- orientacja seksualna (gej, lesbijka itd.);
- zmiana płci (osoby transpłciowe);
- ciąża i macierzyństwo;
- niepełnosprawność (jeśli poruszasz się na wózku inwalidzkim, masz
- trudności z uczeniem się itd.).

Masz prawo pracować w miejscu, które jest bezpieczne.

Nikt nie oczekuje od Ciebie pracy w miejscu, które nie jest bezpieczne. Jeśli masz obawy, że Twoje miejsce pracy może nie być bezpieczne, możesz skontaktować się z Inspektorem BHP pod numerem 01534 447300 lub adresem hsi@gov.je

Praca w okresie wypowiedzenia

Przysługuje Ci minimalny okres wypowiedzenia (podczas którego będziesz pracować i otrzymywać wynagrodzenie), jeśli Twój pracodawca nie chce, abyś dłużej świadczył(a) pracę na jego rzecz:

Opieka zdrowotna na wyspie Jersey

Czas od zawarcia umowy o pracę	Okres wypowiedzenia
Poniżej 2 lat	1 tydzień wypowiedzenia
2–3 lata	2 tygodnie wypowiedzenia
Ponad 3 lata	1 dodatkowy tydzień wypowiedzenia za rok nieprzerwanej pracy, maksymalnie 12 tygodni

W zależności od umowy, być może będziesz musiał(a) powiadomić swojego pracodawcę o zamiarze odejścia z pracy.

Jeśli pracowałeś(-aś) u swojego pracodawcy przez dwa lata lub dłużej i straciłeś(-aś) pracę z powodu redukcji etatów, masz prawo do odprawy. Dotyczy to wszystkich pracowników, niezależnie od rodzaju umowy o pracę. Ustawowa minimalna odprawa to wynagrodzenie tygodniowe za każdy rok zatrudnienia.

Opieka zdrowotna na wyspie Jersey

Wypadki i nagłe sytuacje

Jeśli potrzebujesz pomocy medycznej, zadzwoń pod numer 999 lub 112.

Oddział ratunkowy Jersey znajduje się w Parade, St Helier i jest otwarty 24 godziny na dobę, każdego dnia w roku. Opieka w nagłych wypadkach jest bezpłatna, ale inne usługi szpitalne mogą być płatne.

Zdrowie psychiczne

Jeśli znajdziesz się w kryzysie w zakresie zdrowia psychicznego, zadzwoń pod numer 01534 445290.

Usługi Zespołu Oceny Kryzysowej Zdrowia Psychicznego są bezpłatne i dostępne 24 godziny na dobę, każdego dnia w roku.

Lekarze rodzinni i apteki

Listę lekarzy rodzinnych można znaleźć w internetowym katalogu wyspy Jersey (www.jod.je).

Przychodnie lekarskie i apteki są firmami prywatnymi i decydują o tym, ile będą pobierać za swoje usługi. Zapytaj swojego lekarza rodzinnego o pobierane opłaty, aby poznać koszt opieki i wszelkie dodatkowe opłaty (takie jak koszt badania krwi).

Po przepracowaniu na wyspie Jersey sześciu miesięcy i opłacaniu przez ten okres składek na ubezpieczenie społeczne masz prawo do dotacji z Funduszu Ubezpieczeń Zdrowotnych. Dotacja obejmuje również dzieci (do 16. roku życia) w gospodarstwie domowym i zapewnia:

- • niższe opłaty za konsultację lekarską;
- • bezpłatne leki na receptę;
- • bezpłatne szczepienia przeciw grypie dla grup podwyższonego ryzyka; • bezpłatne badanie cytologiczne szyjki macicy (wymaz dla kobiet i transmężczyzn).

Niepilne leczenie szpitalne

W sytuacjach, które nie wymagają pilnej interwencji, umów się na wizytę u swojego lekarza rodzinnego.

Jeśli Twój lekarz rodzinny skieruje Cię na leczenie szpitalne w trybie zwykłym, być może będziesz musiał(a) za nie zapłacić, chociaż takie leczenie jest bezpłatne dla pracowników, którzy przepracowali na Jersey:

- 6 miesięcy bezpośrednio przed podjęciem leczenia; lub
- co najmniej 6 kolejnych miesięcy w dowolnym czasie w ciągu ostatnich 3 lat.

Dotyczy to również ich dzieci (poniżej 18 roku życia) i współmałżonków.

Władze rządowe zapewniają również bezpłatne leczenie w trybie niepilnym pracownikom, którzy posiadają zezwolenie na pracę od dnia jej podjęcia.

Jazda samochodem na wyspie Jersey

Musisz uzyskać prawo jazdy wydane na wyspie Jersey, jeśli pracujesz tutaj przez 12 miesięcy lub dłużej i planujesz prowadzić samochód na wyspie.

Prawa jazdy wydane w niektórych krajach są ważne i można je wymienić na prawo jazdy wyspy Jersey, ale nie dotyczy to wszystkich typów praw jazdy. W tym celu:

- skontaktuj się z opiekunem sali parafialnej w parafii, w której mieszkasz (szczegóły na stronie www.comite.je);
- uzyskaj informacje o Standardach dotyczących kierowców i pojazdów (wyszukiwarka gotogov.je DVS).

Często zadawane pytania

P. Mam pozwolenie na pracę, które jeszcze nie wygasło, ale moje relacje z pracodawcą całkowicie się popsuły. Czy mogę zmienić pracodawcę bez opuszczania wyspy?

O. Zgodnie z polityką zezwoleń na pracę obowiązującą na wyspie Jersey nie możesz zmienić pracodawcy, chyba że przepracowałeś(-aś) nieprzerwanie okres 12 miesięcy u obecnego pracodawcy. W wyjątkowych okolicznościach możesz mieć możliwość zmiany pracodawcy, jeśli istnieją ku temu ważne powody.

P. Co mogę zrobić, jeśli mój pracodawca jest w posiadaniu mojego paszportu i odmawia jego zwrotu?

O. Nie ma podstawy prawnej, aby Twój pracodawca zatrzymał Twój paszport. Jeśli jesteś zaniepokojony(-a), zwróć się o poradę do służby świadczącej poradę dla mieszkańców (Citizens Advice). Skontaktuj się również z Urzędem Imigracyjnym, jeśli Twój pracodawca zatrzymał Twój paszport i odmówił jego zwrotu – immigration@gov.je

P. Ile pieniędzy może wziąć mój pracodawca za podróż na wyspę Jersey i/lub z niej?

O. Do Ciebie należy uzgodnienie z pracodawcą kosztów podróży na wyspę Jersey i/lub z niej. Uzgodnij to na piśmie ze swoim potencjalnym pracodawcą przed zarezerwowaniem biletów lub podróżą na wyspę Jersey.

P. Jakie są terminy wniesienia pozwu do Trybunału ds. Zatrudnienia i Dyskryminacji?

O. Większość roszczeń (w tym dotyczących niesłusznego zwolnienia i dyskryminacji) powinna wpłynąć do Trybunału w ciągu 8 tygodni od daty zakończenia stosunku pracy lub zdarzenia będącego przedmiotem skargi. Dalsze informacje można uzyskać w Trybunale – dane kontaktowe podano poniżej.

Dane kontaktowe

Jeśli martwisz się o jakikolwiek aspekt swojego zatrudnienia, możesz uzyskać pomoc i poradę od kilku organizacji.

Żadna z nich nie skontaktuje się z Twoim pracodawcą ani władzami bez Twojej zgody.

Zapewnią one poufność Twojego zapytania.

Porady, których ci udzielą, są bezpłatne.

Jersey Advisory & Conciliation Service

3rd Floor, 1 Seale Street, St Helier,
Jersey JE2 3QG
01534 730503
www.jacs.org.je

Citizens Advice Jersey

St Paul's Centre, New Street, St Helier,
Jersey JE2 3PW
01534 724942
www.citizensadvice.je/category/employment

Friends of Africa

www.foajersey.org.je

Trade Union representative

Unite the Union, 7D Spectrum, Gloucester Street,
St Helier, Jersey, JE2 3DA
01534 872584 or Jersey@unitetheunion.org

Jersey Employment and Discrimination Tribunal

1st Floor, International House, 41 The Parade,
St Helier, Jersey JE2 3QQ
01534 441380
registrartribunalservice@courts.je

Jersey Customs and Immigration Service (JCIS)

01534 448000
immigration@gov.je

Customer and Local Services (CLS)

01534 444444
customerservice@gov.je

Honorary Consulate of Portugal

Burlington House, St Saviour's Road, St Helier,
Jersey JE2 4LA
01534 877188
consuladoporugaljersey@hotmail.com

Jersey International Cultural Centre

Jersey Library, Halkette Place, St Helier,
Jersey, JE2 4WH
01534 448713
icc@gov.je